

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **R. C.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu 5 czerwca 2024 r.

w Izbie Karnej na posiedzeniu

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z 28 marca 2024 r., sygn. akt IV KO 104/23,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego
oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 3 k.p.k.

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę wniosku
skazanego o wznowienie postępowania przekazuje Sądowi
Najwyższemu do ponownego rozpoznania.**

Andrzej Tomczyk Andrzej Stępka Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

W dniu 27 listopada 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął osobisty wniosek skazanego R. C. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 472/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III K 115/15.

Postanowieniem z 28 marca 2024 r., sygn. akt IV KO 104/23, Sąd Najwyższy na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia tego wniosku z uwagi na jego oczywistą bezzasadność.

Skazany wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i ponowne rozpoznanie sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie, niezależnie od podniesionych zarzutów, skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Postanowienie zostało wydane bowiem przez sąd nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą. Sąd Najwyższy, działający w zaistniałej w sprawie sytuacji procesowej jako Sąd drugiej instancji, bierze tę okoliczność pod uwagę z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia (art. 433 § 1 k.p.k.).

Sąd Najwyższy – z mocy art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r., poz. 622) i niezależnie od orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r. wydanego w sprawie U 2/20, jest związany uchwałą trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110- 1/2020, co zostało potwierdzone również w wielu orzeczeniach (zob. np. postanowienia SN z: 18 stycznia 2022 r., sygn. akt I KZ 61/21; 12 kwietnia 2022 r., sygn. akt V KZ 64/21; 12 maja 2022 r., sygn. akt V KO 37/22). W uchwale tej stwierdzono m.in., że „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3)”.

Z tego wynika, że każdy sędzia Sądu Najwyższego, który uzyskał nominację w następstwie udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17

stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uchwała SN z 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22). W wyniku zmian ustawowych, dokonanych ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, organ ten przestał bowiem spełniać cechy organu konstytucyjnego, co uchyliło domniemanie spełniania przez osoby powołane przez Prezydenta RP z rekomendacji takiej Krajowej Rady Sądownictwa na stanowisko sędziego kryteriów niezawisłości i bezstronności (zob. np. wyrok SN z 19 października 2022 r., sygn. akt II KS 32/21). Argumentacja taka została przedstawiona także w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. wyroki ETPC z: 3 lutego 2022 r., *Advance Pharma Sp. z o.o. v. Polska*, skarga nr 1469/20; 8 listopada 2021 r., *Dolińska- Ficek i Ozimek v. Polska*, skarga nr 49868/19; 22 lipca 2021 r., *Reczkowicz v. Polska*, skarga nr 43447/19).

W niniejszej sprawie zaskarżone postanowienie wydał jednoosobowo Sąd Najwyższy, a członkiem składu był Paweł Kołodziejski, który uzyskał nominację na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. W świetle zaprezentowanych rozważań nie budzi zatem wątpliwości, że sąd tworzony z jego udziałem był nienależycie obsadzony. Zaistniała więc konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż przy jego wydaniu wystąpiło uchybienie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Dostrzeżenie tego uchybienia, podlegającego uwzględnieniu z urzędu, było przy tym wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych zarzutów na tym etapie postępowania byłoby przedwczesne (art. 436 k.p.k.).

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Andrzej Tomczyk

Andrzej Stępka

Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

[ms]

